

S Z E M L E

DJULA ILJES: SVET PUSTARA

(Illyés Gyula: Puszták népe)

Matica Srpska, Noviszád, 1949

A Matica Szrpszka ujjaélelt könyvkiadóvállalata immár a második magyar könyvet adja a szerb olvasók kezébe. Két évvel ezelőtt Leszkovác Mladen szerkesztésében kiadott egy szerbnyelvű Petőfi-antológiát, most pedig Illyés Gyulának legszebb, legemberibb könyvét, a »Puszták népét«.

A lelkesedés izgalmaival lapozzuk a »Puszták népe« szerb fordítását. Ezt az izléses, szép kiadású könyvet s lehetetlen vissza nem emlékeznünk arra az időre, amikor az eredeti mű megjelent. Ma Illyés Gyula a realista magyar irodalmi kritika pergőtüzében áll s bizonyosan ezért volt szükség bevezető helyett a szerb fordítás előtt Lukács Györgynek a népies írókról tanulmányából az Illyésre vonatkozó részt közölni.

Nekünk a »Puszták népéről« nincs mit mondanunk. A magyar kritika ezt a könyvet már rég a két háború közötti irodalom legjobb termékei közé sorozta. Annál nagyobb érdeklődéssel várjuk, milyen fogadtatásra talál a jugoszláv irodalmi életben.

A »Puszták népét« Leszkovác Mladen, a magyar költők kongeniális tolmácsolója ültette át szerb nyelvre. A fordításban a mű eredeti szépségéből vaimi keveset veszített, s a szerb olvasó tökéletes képet kap nemcsak a régi Magyarország legfőbb társadalmi kérdéséről, az uradalomokban szolgáló minctelen cselédekről, hanem a kor magyar irodalmának színvonaláról is.

Leszkovác Mladen fordítása szép munka, méltó a tisztakezű literátorhoz s méltó Illyés Gyulához is. Hogy a szerb olvasó minél tájékozottabb legyen a puszták birodalmáról, a kiadó a könyvhöz térképet is csatolt a Dunántúlról. Ezt a célt szolgálják egyébként a fordító gazdag jegyzetei és egyes sajátosan magyar kérdést magyarázó, illetve a könyvben szereplő magyar írókat közéleti embereket ismertető közlései.

Ennek az újabb magyar könyvnek szerb kiadása bizonyára hozzájárul majd a két szomszédos nép szellemi közeledéséhez.

H. J.

A »NÉPOKTATÁS« HARMADIK SZÁMA

Mencej Martin a JKP V. kongresszusának határozatait fejtegetve, a kulturális fejlődésre és a népnevelésre vonatkozólag ezt írja: »Az első és döntő jelentőségű feladat, mely halaszthatatlanul és élesen áll előttünk: a harc feladata. A harcé, minden tudománytalan és ellenséges politikai befolyás ellen a népnevelés terén. más szóval: harc a szocialista eszméiségért kulturális és népnevelési téren.«

E harc fegyvertára a magyar nevelők szaklapja a »Népoktatás«. A múlt év őszén indult meg és most a harmadik szám közleményeit olvasgatom. S míg újból és újból átolvasom az írásokat (a nevelő szemével nézve a nevelésről szóló sorokat), — képzeletemben előmrajzolódik száz és száz tanító, tanár, nevelő és oktató képe, akik szerte a tanyacso-